

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректорка Харківського
гуманітарного

університету «Народна
українська академія»

К.В.Астахова

2021 року

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ

**Спеціалізованої економіко-правової школи I-III ступенів
з поглибленим вивченням іноземної мови приватного вищого
навчального закладу Харківський гуманітарний університет
«НАРОДНА УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ»
на 2021-2025 роки**

СХВАЛЕНО

на засіданні Вченої Ради приватного вищого
навчального закладу Харківський гуманітарний
університет «Народна українська академія»
протокол від 18.01.2021 р. № 6

Голова ради,
ректорка

К.В.Астахова

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради Спеціалізованої
економіко-правової школи I-III ступенів з
поглибленим вивченням іноземної мови
ПВНЗ ХГУ «Народна українська академія»
протокол від 14.01.2021 р. № 6

Голова педагогічної ради,
директорка

Т.І. Бондар

ХАРКІВ – 2021

ВСТУП

Новий Закон України "Про освіту" передбачає пошук моделей навчальних закладів, які генерують, акумулюють і впроваджують передові ідеї про зміст, засоби, форми і методи навчання, визначає стратегічні напрямки освіти в Україні. Одним з таких установ є Спеціалізована економіко-правова школа I-III ступенів з поглибленим вивченням іноземної мови, що є структурним підрозділом Народної української академії.

Відпрацювання таких моделей вимагає створення принципово нової освітньої парадигми, в основу якої має бути закладений принцип безперервної освіти, створення умов і можливостей для самовдосконалення особистості протягом усього життя.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стратегія розвитку розглядає становлення Спеціалізованої економіко-правової школи I-III ступенів з поглибленим вивченням іноземної мови приватного вищого навчального закладу Харківський гуманітарний університет "Народна українська академія" як освітнього центру, де розробляється зміст і апробуються інноваційні форми і методи навчання, як творчої лабораторії в системі освітніх установ України. В основі Стратегії також лежить новий Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 року № 2145-VIII.

Місією СЕПШ ХГУ "НУА" є виховання, розвиток і формування соціальнозрілої, культурної, конкурентоспроможної, творчої особистості, здатної успішно жити і працювати у сучасних умовах.

Головною метою СЕПШ ХГУ "НУА" є розвиток та вдосконалення моделі безперервної освіти, забезпечення якісного освітнього процесу, що передбачає не тільки високий рівень знань і практичних навичок, а й відповідність їх різноманітним потребам, інтересам особистості, суспільства, держави.

Основними завданнями СЕПШ ХГУ "НУА" є:

— створення і розвиток безперервної системи освіти для учнів на єдиних науково-методичних принципах з метою значного підвищення інтелектуального і духовного потенціалу всіх її учасників;

- постійне підвищення якості всієї освітньої діяльності на основі системного оновлення змісту освіти, впровадження інноваційних освітніх технологій, реалізації компетентнісного підходу в освітньому процесі;
- створення, розвиток і трансляція культурно-освітнього середовища, яке максимально сприяє інтелектуальному, духовному, емоційному і фізичному розвитку учнів; надання їм можливостей в оволодінні системою знань і умінь у творчій, науковій, дослідницько-пошуковій роботі, реалізації індивідуальних здібностей;
- розробка та апробація нового змісту освіти, яка відповідала б цілям духовного і культурного зростання підростаючого покоління України, змісту реформи «Нова українська школа», впровадження нових форм і методів навчання і виховання;
- забезпечення фундаментальної освітньої підготовки з економіки та права, поглибленого вивчення іноземних мов;
- забезпечення наукового рівня знань загальноосвітніх дисциплін відповідно до базового державного компоненту освіти;
- забезпечення умов для плідного партнерства і розвитку креативних можливостей всіх учасників освітнього процесу; формування в учнів понять про загальнолюдські цінності – доброту, справедливість, взаємовиручку, культуру, інтелігентність, милосердя.

Під час розробки Стратегії розвитку були використані такі нормативні документи, як Конституція України, Закони України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Укази Президента України «Про національну доктрину розвитку освіти», «Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні », проект Концепції розвитку освіти в Україні на період 2015-2025 р.р., Положення про загальноосвітній навчальний заклад.

СТРУКТУРА СЕПШ

Школа складається з трьох ступенів навчання і виховання.

I ступінь – початкова освіта (4 роки) – зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства (предшкільний клас – 5-6 років), в тісній співпраці з

батьками, забезпечує подальше становлення особистості дитини. Її основними завданнями є повноцінний і всебічний загальний розвиток кожної дитини, її фізичне і психічне здоров'я, оволодіння основними загальноосвітніми вміннями і навичками, культурою поведінки, основами особистої гігієни та здорового способу життя.

II ступінь – базова середня освіта (5 років) – забезпечує засвоєння учнями загальноосвітніх програм, умови становлення та формування особистості учня, його нахилів, інтересів і здатності до соціального самовизначення.

III ступінь – профільна середня освіта (3 роки) – передбачає два напрямки:

- академічне – профільне навчання на основі поєднання змісту освіти, визначеного стандартом профільної середньої освіти, і поглибленого вивчення окремих предметів з урахуванням здібностей і освітнього запиту для продовження навчання у вищих закладах освіти;
- професійне – орієнтоване на ринок праці профільного навчання на основі поєднання змісту освіти, визначеного стандартом профільного середньої освіти, і професійно орієнтованого підходу до навчання з урахуванням здібностей і потреб учнів.

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ СЕПШ

Початкова освіта

Ключовим напрямком розвитку початкової школи є відхід від трансляційної школи в сторону діяльнісної, від teachers до learners, від teachings (тих, кого навчають) до learners (тих, хто сам вчиться здобувати знання). Істотним в цьому переході є те, що він повинен охопити всіх суб'єктів освітнього процесу, включаючи вчителів та батьків.

Основою переходу є система розвивального навчання Д.Б. Ельконіна - В.В. Давидова, головна мета якої – формування суб'єкта навчальної діяльності, здатного вчити «ся» (вчити себе. Саме формула «навчити вчитися» стає головною стратегією в житті школи. При цьому методичні та дидактичні аспекти системи РН вимагають коректування відповідно до зміни психологічного портрета сучасної дитини.

Важливим для розвитку школи є розуміння та облік диверсифікації учасників навчального процесу – їх запитів, з яким вони приходять в школу.

Перехід від школи віку до школи здібностей – ще один важливий вектор розвитку СЕПШ.

Система ДШРР – предшкільні класи – початкова школа покликана функціонувати як школа ігрової дидактики. Навчання повинно входити в світ дитини через ворота дитячої гри, в якій відбувається становлення «чомучки» і його перетворення в дослідника за допомогою включення в дослідницьку діяльність.

Побудова школи на діяльнісній основі, створення умов для становлення суб'єктності дитини в навчальній діяльності є умовою становлення суб'єктності вчителя, коли характер виконання кожного акту професійної діяльності приймає характер рішення задачі на пошук сенсу своєї діяльності. Це шлях формування професіонала, як активного діяча, здатного до прояву ініціативи, що має сміливість брати на себе відповідальність в процесі самостійно організованого науково-методичного пошуку.

У діяльнісній школі, (а саме така модель – орієнтир для СЕПШ), основним методом якої є діалог, вчитель «забезпечує особливу триєдність: мотивація – навігація – мистецтво поновлення компетенцій».

Підготовка вчителя, здатного створювати умови для становлення пізнавальної мотивації учня, вибудовуючи його індивідуальну траєкторію розвитку, супроводжувати ефективно просування дитини по цій траєкторії, формуючи здатність учня ставити перед собою нові освітні завдання – принципово важливе завдання розвитку школи. Вона вимагає від учителя іншого світогляду, іншого рівня взаємодії з учнем, сім'єю учня, колегами.

Принципово важливим для стратегічних підходів до розвитку початкової школи є:

- Побудова діяльнісної школи від *teachings* (тих, кого навчають) до *learners* (тих, хто сам вчиться здобувати знання).
- Перехід від школи віку до школи здібностей.
- Основа навчання – критичний, рефлексивний діалог.

- Підготовка і «супровід» вчителя, здатного забезпечити особливу триєдність: «мотивація – навігація – мистецтво поновлення компетенцій» як в розвитку учня, так і в своєму власному.
- Створення спільних діяльностей сім'ї і школи, трансляція цінностей академії через спільну з батьками діяльність.

Базова середня і профільна середня освіта

Ключовими напрямками в розвитку базової середньої освіти та профільної середньої освіти є:

- гуманістична спрямованість педагогічного процесу – провідний принцип освіти, що виражає необхідність поєднання цілей суспільства і особистості;
- свобода вибору (тільки маючи право і діапазон для вільного вибору, особистість може орієнтуватися в світі різних цінностей);
- орієнтація освітнього процесу на реалізацію соціальних, професійних і особистісних потреб учнів, викладачів, батьків і освітнього закладу в цілому;
- науковість, тобто орієнтація вчителів на використання в освітньому процесі СЕПШ досягнень сучасної науки, даних психолого-педагогічних досліджень, нових педагогічних технологій для формування і розвитку ключових компетенцій учнів і педагогів;
- системність, що дозволяє розглядати систему освіти в школі як сукупність взаємопов'язаних компонентів – цілей освіти, суб'єктів освітнього процесу (педагоги і учні), змісту освіти (загальна, базова і професійна культура), методів, форм педагогічного процесу і матеріальної бази.

Випускники СЕПШ повинні володіти:

- освітньої компетенцією;
- креативним і раціональним мисленням;
- елітарними орієнтаціями;
- лідерськими якостями;
- готовністю до соціальної мобільності і соціальної відповідальності.

Компетенції успішного випускника СЕПШ можуть поділяються на предметно-інформаційні, діяльнісно-комунікативні та ціннісно-орієнтаційні.

Якості особистості, які є показником сформованості виділених компетенцій:

- мобільність, самостійність у прийнятті рішень, відповідальність, здатність до свідомого вибору;
- комунікабельність, соціальна активність, вміння співпрацювати;
- креативність та конструктивність мислення.

Розвиток СЕПШ покликане максимально сприяти становленню випускника як компетентної, конкурентоспроможної, мобільної особистості, здатної до повноцінної і ефективної участі в суспільній і професійній діяльності. При цьому для нього повинні бути значущими загальнолюдські цінності: доброта, гуманізм, справедливість, співчуття.

Економіко-правова освіта як основа профільного навчання

Сучасне життя зумовлює потребу в засвоєнні значної кількості сучасних знань, необхідних для ефективної самостійної діяльності, в тому числі знань в області економіки і права, які перетворилися в невід'ємну складову частину освітнього багажу людини.

Стратегія економіко-правової освіти в СЕПШ ґрунтується на загальній концепції розвитку освіти в Україні, є складовою концепції розвитку єдиного освітнього модуля на базі ХГУ "НУА" і спрямована на отримання учнями знань, необхідних для подальшого повноцінного успішного існування в сучасному світі.

Вивчення економіки і права починається в початкових класах і продовжується до закінчення школи.

Початкова освіта (1-4 класи). На цьому етапі питання економіки і права вивчаються пропедевтично. За допомогою інтеграції наочного змісту вводяться елементи економіки і права в курси математики, предмета "Я і Україна", трудового навчання.

Базова середня освіта (5-9 класи). Загальна економіко-правова підготовка всіх школярів розглядається як допрофільна підготовка і спрямована на формування у школярів цілісного уявлення про ці предмети як наукові дисципліни.

Профільна середня освіта (10-12 класи). Здійснюється поглиблене профільне економіко-правове навчання з метою підготовки до вступу до вищих навчальних закладів економічного або юридичного профілю.

Головним завданням даного етапу є формування економічного і правового світогляду. Разом з теоретичною підготовкою в школі здійснюється економіко-правова практика в 10-х класах – «Школа підприємництва», яка передбачає організацію практичної підготовки школярів.

Завдання розвитку вивчення іноземних мов в СЕПШ

Сьогодні, коли розвиток взаємовідносин між країнами світового співтовариства зростає, найбільш тісними стають економічні та соціокультурні зв'язки.

Посередником в цих зв'язках виступає лінгвістичний компонент, тобто знання мов міжнародного спілкування. У зв'язку з цим, необхідним є надання школою освітніх послуг, пов'язаних з поглибленою підготовкою школярів у вивченні іноземних мов. Для забезпечення конкурентоспроможності необхідно вирішити такі завдання:

- створення умов для якісної освіти за допомогою використання автентичних навчальних комплексів видавництва «Pearson» на всіх освітніх ступенях;
- застосування інтерактивних технологій (парна і групова робота, метод проектів, рольова гра, дискусія) в процесі вивчення іноземних мов;
- формування навичок самостійної діяльності учнів, організація і проведення позакласних заходів (засідання Євроклубу, тематичні заняття, соціокультурні проекти, участь у науково-дослідній роботі в рамках Малої академії наук);
- використання сучасних інформаційних і медіатехнологій для якісного вивчення іноземних мов і активізації самостійної діяльності школярів;
- підвищення мотивації учнів до вивчення іноземних мов, знайомство з культурою країни, мова якої вивчається;
- проведення апробації сучасного науково-методичного комплексу з електронним додатком «Islands 1» в 1-11-х класах СЕПШ;
- активна участь в методичних семінарах, організованих представництвом «Pearson», з метою підвищення кваліфікації вчителів англійської мови СЕПШ;
- проведення популяризації мовних тестів серед учнів і батьків і залучення учнів СЕПШ до підготовки і здачі мовних іспитів «Pearson», завдання яких багато в

чому збігаються за форматом із завданнями зовнішнього незалежного оцінювання.

Організація виховної роботи

Виховання розглядається колективом СЕПШ як діяльність, спрямована на формування певних ціннісних орієнтирів, ідеалів, в результаті яких відбувається соціалізація і інкультурація особистості. Така діяльність забезпечує саморозвиток індивіда, формування його духовності. Виховання історично обумовлене способом становлення індивіда як суб'єкта суспільного життя, який є єдністю виховної діяльності і особистої активності педагогів і учнів і здійснюється в конкретно-культурному контексті.

Пріоритетними напрямками виховної роботи в СЕПШ є формування у школярів:

- моральності;
- естетичних якостей;
- активної громадянської позиції;
- високих морально-етичних якостей;
- патріотизму;
- світоглядної потреби в здоровому способі життя.

На реалізацію цих завдань спрямована вся система позакласних заходів в школі.

Основні напрямки позакласної та позаурочної роботи в СЕПШ:

- організація учнівського самоврядування;
- безпосереднім учасником процесу виховання є шкільна організація «Істок», яка покликана організовувати процеси самоврядування в школі;
- проведення традиційних заходів та конкурсів – значний вплив на моральне і патріотичне виховання школярів мають традиційні для академії конкурси та свята, такі, як конкурс «Історія моєї сім'ї», День сім'ї, День Перемоги та інші;
- організація роботи учнів у проектній діяльності;
- естетичне виховання – розширення мережі гуртків естетичної спрямованості та залучення до їхньої роботи більшості школярів;

- фізкультурно-оздоровча робота – традиційними для учнів є спортивні та оздоровчі заходи, такі, як Дні здоров'я для школярів і педагогів, спартакіада НУА, малі олімпійські ігри, веселі старты;
- організація взаємодії з сім'єю – передбачає залучення сімей учнів до всіх сфер життєдіяльності школи.

Органічно пов'язані з процесом навчання, всі перераховані вище види діяльності доповнюють і збагачують один одного, дають можливість комплексного формування культурно-освітнього середовища СЕПШ.

Кадровий потенціал СЕПШ

Діяльність сучасного вчителя не обмежується викладанням предмета, він повинен бути готовим до здійснення міждисциплінарних зв'язків, розуміти значимість професійних знань в контексті соціокультурного простору, вміти організовувати навчальний процес як педагогічну взаємодію, спрямовану на розвиток особистості, її підготовку до вирішення життєвих завдань. Педагогічний колектив СЕПШ налічує 55 вчителів (2020 рік). У тому числі: 6 кандидатів наук, 28 вчителів вищої категорії, що становить 52% від загальної кількості педагогів, 22% - вчителі-методисти, 7% старші вчителі. Усі педагогічні працівники мають вищу професійну освіту. Навчальний процес забезпечують 7 кафедр, 5 з яких є інтегрованими та об'єднують викладачів вищої та загальної середньої школи.

Можливість якісного підвищення кваліфікації педагогічних кадрів є однією з умов успішної роботи. Вчителі СЕПШ навчаються на курсах підвищення кваліфікації на базі Харківської академії неперервної освіти, беруть участь в науково-практичних семінарах, тренінгах різного рівня, в педагогічних фестивалях, мають можливість ознайомлення з досвідом роботи колег. Систематична безперервна самоосвіта кожного вчителя – запорука професійного зростання і вимога кадрової політики НУА.

Забезпечення прав і створення умов для подальшого підвищення професійної майстерності передбачено діючими в НУА програмами «Кадри», «Управління якістю навчального процесу» і «Виховання вихователів».

У цих програмах передбачено:

- вдосконалення комп'ютерної підготовки вчителів;

- вдосконалення знань з ділової української мови;
- вивчення англійської мови;
- залучення вчителів СЕПШ до науково-дослідної та науково-методичної роботи на кафедрах НУА;
- вдосконалення системи виховної роботи;
- вдосконалення психологічної підготовки вчителів.

Система управління в СЕПШ

Управління СЕПШ базується на принципах гуманізму, демократизму, компетентності, науковості і здійснюється ректором ХГУ "НУА", проректором з науково-дослідної роботи, проректором з інформаційних технологій, проректором з навчально-методичної роботи, проректором з виховної роботи, проректором з адміністративно-господарської роботи. Безпосереднє управління освітнім процесом і організацією науково-методичної роботи здійснює проректор по роботі СЕПШ (директорка) і його заступники з навчально-виховної та виховної роботи.

У ХГУ "НУА" діють органи громадського самоврядування: загальні збори (конференції), Рада академії, батьківські "трійки", Опікунська рада, учнівські збори та учнівський комітет.

Удосконалення системи управління в школі передбачає:

- зміцнення кадрового потенціалу: створення умов для постійної перепідготовки кадрів і резервного забезпечення на найближчі роки;
- подальше вдосконалення учнівського самоврядування: систематична допомога в організації роботи учкому, формування широкого шкільного активу в класах.

РОЗВИТОК МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ

Створення сучасної матеріально-технічної бази дозволяє забезпечити навчальний процес і науково-дослідну діяльність з урахуванням вимог часу. У СЕПШ налічується 31 навчальний кабінет і класна кімната, кабінет інформатики, два мультимедійних кабінети. Комп'ютерний парк складає 37 персональних комп'ютерів, 27 телевізійних панелей, кабінет музичного мистецтва, дослідницька лабораторія для початкової школи, 4 спортивні зали, спортивний майданчик,

їдальню, буфет. Учні СЕПШ користуються актовою залою, всіма бібліотеками Центру науково-гуманітарної інформації. Працює музей історії НУА.

Розвиток матеріально-технічної бази НУА є обов'язковою умовою успішної реалізації всього комплексу завдань, які стоять перед СЕПШ.